

Положення про Всеукраїнську олімпіаду з філософії для школярів

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок організації та проведення Всеукраїнської олімпіади з філософії для школярів, її організаційне, методичне та фінансове забезпечення, порядок участі в змаганнях і визначення призерів.

1.2. Всеукраїнська Олімпіада з філософії для школярів (далі – Олімпіада) проводиться Національним центром «Мала академія наук України» з метою актуалізації та поширення філософського знання серед учнівської молоді України та згідно зі статутом Міжнародної олімпіади з Філософії (International Philosophy Olympiad), що проводиться за підтримки ЮНЕСКО.

1.3. Олімпіада реалізується на добровільних засадах і є відкритим змаганням для учнів 8-11 класів закладів загальної середньої, слухачів позашкільної освіти з усіх регіонів України.

1.4. Організаційно-методичне забезпечення проведення Олімпіади здійснює Національний центр «Мала академія наук України» (далі – НЦ «МАНУ»).

1.5. Участь в Олімпіаді є добровільною та свідомою. Реєстрація здобувача освіти для участі в змаганні без його відома педагогічним працівником, батькам або особами, що їх замінюють, іншими особами забороняється. У разі виявлення такого випадку – тягне за собою дискваліфікацію конкурсної роботи.

1.6. Під час проведення Олімпіади обробка персональних даних учасників здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

II. Завдання Олімпіади

2.1. Сприяти популяризації та поширенню філософської освіти у позашкільній та загальній середній освіті.

2.2. Розвивати здатності до етичної рефлексії, критичного, креативного, турботливого мислення у здобувачів освіти.

2.3. Підвищувати інтерес учнів до вивчення філософії та філософування.

2.4. Спонукати до філософського осмислення науки, мистецтва, суспільного життя.

2.5. Формувати інтелектуальну філософську українську спільноту дослідників та нову генерацію молодих дослідників і практиків для різних галузей суспільного життя.

2.6. Ініціювати спільні пошуки для розв'язання актуальних проблем сучасності.

2.7. Сприяти інтелектуальній комунікації школярів різних регіонів України та світу, у тому числі – забезпечувати можливості для особистих контактів між школярами з різних регіонів та держав.

2.8. Заохочувати проведення конкурсів / олімпіад з філософії для школярів місцевого, регіонального та національного рівнів.

2.9. Стимулювати творче самовдосконалення здобувачів освіти.

2.10. Залучати та об'єднувати зусилля науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, наукових працівників наукових установ, представників громадського та державного секторів, бізнес-спільноти до активної роботи з учнівською молоддю.

2.11. Формування команди для участі в міжнародних олімпіадах, конкурсах, турнірах та ін.

III. Організаційний комітет та журі Олімпіади

3.1. Для організації та проведення Олімпіади створюється організаційний комітет, до складу якого можуть входити представники Міністерства освіти і науки України, науково-педагогічні та наукові працівники закладів вищої освіти, наукових установ Національної академії наук України, члени громадських організацій, працівники НЦ «МАНУ».

3.2. Контроль за організацією, проведенням та дотриманням вимог цього Положення здійснює організаційний комітет, персональний склад якого затверджується наказом НЦ «МАНУ».

3.3. Очолює організаційний комітет Олімпіади його голова.

Голова організаційного комітету:

- визначає і розподіляє повноваження членів організаційного комітету;
- керує роботою з організації та проведення Олімпіади.

3.4. Члени організаційного комітету Олімпіади:

- здійснюють організаційну роботу щодо проведення Олімпіади;
- забезпечують реалізацію порядку проведення Олімпіади.

3.5. Журі Олімпіади утворюється з метою забезпечення об'єктивності оцінювання творчих робіт учасників і визначення переможців Олімпіади.

3.6. До складу журі можуть входити педагогічні працівники НЦ «МАНУ», науково-педагогічні та наукові працівники закладів вищої освіти, наукових установ Національної академії наук України, члени громадських організацій, представники громадських організацій та благодійних фондів (за згодою).

3.7. До складу журі не можуть входити родичі учасників, та інші близькі їм особи, наукові керівники, або консультанти учасників в інших конкурсах.

3.8. Персональний склад журі Олімпіади затверджується наказом НЦ «МАНУ».

Журі Олімпіади очолює голова, який

- організовує роботу членів журі,
- проводить засідання журі,
- бере участь у визначенні призерів Олімпіади,

- підписує протоколи оцінювання Олімпіади.

3.9. Члени журі Олімпіади:

- забезпечують об'єктивність оцінювання учасників під час проведення Олімпіади;
- заповнюють протоколи оцінювання Олімпіади;
- визначають призерів Олімпіади.

3.10. Секретар журі Олімпіади:

- оформляє документи щодо проведення та підведення підсумків Олімпіади;
- проводить шифрування робіт учасників перед переданням есе на перевірку журі та розшифрування для визначення призерів;
- сприяє висвітленню результатів Олімпіади в засобах масової інформації.
- забезпечує зберігання, систематизацію, оформлення документів і матеріалів Олімпіади;
- не бере участі в процесі оцінювання есе учасників Олімпіади.

IV. Порядок і терміни проведення

4.1. Олімпіада проводиться щороку в листопаді – грудні, як правило, до Всесвітнього дня філософії ЮНЕСКО (третій четвер листопада) відповідно Положення.

4.2. Умови участі, тематика проведення олімпіади визначаються організаторами щорічно.

4.3. Олімпіада проходиться, як правило, у змішаному форматі в два етапи:

I етап – заочне написання відбіркових есе – відбувається дистанційно в жовтні-листопаді щороку, участь у ньому можуть брати учні 8-11 класів з усіх регіонів України.

II етап – очний – відбувається щороку в листопаді – грудні щороку в Києві.

До участі в II етапі запрошують учасників, чії есе експертна комісія визнала найкращими на заочному етапі. Обмеження щодо кількості запрошених учасників від одного регіону, чи загальної кількості учасників очного етапу відсутні.

4.4. Мовами проведення Олімпіади є українська, англійська.

4.5. Конкурсною роботою Олімпіади, яку виконує учасник, є філософське есе – самостійний за змістом структурований письмовий твір з чітко вираженою авторською думкою, розгорнутий у формі розповіді з метою обґрунтування і демонстрації власної точки зору на певне явище чи предмет, обсягом від двох до десяти сторінок.

4.6. Кожен учасник пише одне есе на одну чотирьох запропонованих тем у одній з трьох груп:

- Есе українською мовою (8-9 класи);
- Есе українською мовою (10-11 класи);
- Есе англійською мовою (8-11 класи).

4.7. Темою есе є цитата з філософського твору або питання. Цитати мають бути в оригіналі або в найкращому доступному перекладі та з бібліографічними даними відповідно до академічних стандартів. Якщо немає належного перекладу – журі забезпечують новий переклад, вказавши ім'я перекладача.

4.8. Текст есе на заочному етапі друкується шрифтом Times New Roman, міжрядковий інтервал 1.5, кегль 14, аркуш формату А4.

Текст есе на очному етапі виконується від руки на аркушах з логотипом Олімпіади або на індивідуальних ноутбуках / персональних комп'ютерах, очищених від будь-якої інформації та інших файлів, без доступу до Інтернету, наданих організаційним комітетом кожному учаснику.

4.9. Учасник може під час написання есе англійською мовою користування двомовним (українсько-англійським / англо-українським) або одномовним – англійським тлумачним словником у паперовій версії (не в електронному форматі). Допомога інших осіб, у тому числі перекладачів, користування Інтернетом чи іншими джерелами – заборонені.

4.10. У всіх есе, що подаються на Олімпіаду на всіх етапах проведення, прізвище та ініціали автора замінюються шифром (шифр – не більше двох слів) з метою незалежної та неупередженої перевірки. Члени журі не знають прізвища, імені, статі, регіону автора есе під час процесу оцінювання до моменту, коли фінальне оцінювання узгоджено та задокументовано.

4.11. Час написання есе на II етапі – 4 години.

4.12. Оцінювання есе, як правило, відбувається у день написання, результати оголошуються на закритті, водночас організаційний комітет, може продовжити час перевірки, якщо журі потребують додаткового часу для досягнення консенсусу – тоді оголошення результатів має відбутися не пізніше, ніж через три робочі дні від дня написання есе.

4.13. Загальний результат учасника є сумою балів, за якими були оцінено есе кожним членом журі.

Максимальна кількість балів від одного члена журі – 10.

Загальна кількість балів учасника залежить від кількості членів журі, визначених у поточному році Олімпіади, за умови, що членів журі не може бути менше п'яти осіб, включаючи голову.

4.14. Критерії оцінювання есе:

- відповідність обраній темі – 0-1 бал;
- філософське розуміння теми (компетентність у розумінні мислителів, концепцій, теорій) – 0-2 бали;
- переконливість аргументації – 0-2 бали
- структурованість (чіткість, логічність, послідовність тексту) – 0-2 бали
- грамотність – 0-1 бал
- оригінальність (наявність авторського голосу, вираження особистості) – 0-2 бали.

4.15. Призерів у кожній із груп визначають окремо, нагороджують ті есе, які набрали найбільшу кількість балів, за принципом:

- одне перше місце,

- два других місця,
- та три третіх місця.

За умови рівності балів – остаточне рішення приймає журі голосуванням по кожному претенденту на призове місце.

4.16. Призеру, який посідає, як правило, перше місце у групі «Есе англійською мовою (8-11 класи)», надається рекомендація щодо права представляти Україну на Міжнародній Олімпіаді з філософії, за умови, якщо на момент проведення Міжнародної Олімпіади з філософії в травні поточного року призер Олімпіади досягне віку 16 років.

4.17. Призери в усіх групах нагороджуються дипломами та подарунками від організаторів та спонсорів.

V. Фінансування

5.1. Витрати на організацію та проведення Олімпіади здійснюються за рахунок коштів, не заборонених чинним законодавством України.

5.2. Олімпіада фінансується за рахунок бюджетних коштів, з добровільних благодійних внесків інститутів громадянського суспільства, державних і приватних підприємств, пожертвувань громадян.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Відповідальність за проведення Олімпіади покладається на організаторів. Академічна відповідальність покладається на всіх долучених до організації, проведення та участі в Олімпіаді осіб, як учасників освітнього процесу відповідно до Положення про сприяння дотриманню академічної доброчесності в Національному центрі «Мала академія наук України». Взаємодія учасників освітнього процесу регулюється Положенням про запобігання та протидію булінгу та дискримінації в Національному центрі «Мала академія наук України», а також Етичним Кодексом Всеукраїнської олімпіади для школярів (додається).

6.2. Забороняється втручання батьків учасників (або осіб, що їх замінюють) та інших осіб в проведення олімпіади, участь у перевірці робіт.

6.3. Журі не рецензує есе, водночас може надати аналіз есе (усно телефоном або письмово електронним листом) на письмовий запит учасника.

Етичний Кодекс Всеукраїнської олімпіади для школярів

Етичний Кодекс Всеукраїнської олімпіади для школярів (далі – Кодекс) регулює академічні стосунки між організаторами, журі, учасниками та їхніми батьками (особами, що їх замінюють), науковими керівниками (наставниками) (далі – учасники освітнього процесу).

Метою Кодексу є формулювання загальних етичних принципів, яких усі учасники освітнього процесу мають дотримуватися під час організації, проведення та участі в Всеукраїнській олімпіади для школярів (далі – Олімпіада).

Кодекс доповнює Положення про сприяння дотриманню академічної доброчесності в Національному Центрі «Мала академія наук України» у вимірі моральних зобов'язань учасників освітнього процесу.

Закріплені тут принципи мають слугувати основою для взаємодії всіх учасників процесу в етичному полі.

Основним завданням Кодексу є надання пріоритету моральним вимірам взаємодії та соціальної відповідальності спільноти, яка діє на високих принципах науковості.

В усьому світі етичні кодекси базуються на розумінні того, що належна практика у сфері науки сприяє довірі в середовищі наукового співтовариства та між ним і суспільством, що є необхідним для розвитку науки.

Учасники Олімпіади мають бути впевненими в надійності результатів роботи як складу журі, так і осіб, які мають пряме відношення до організації / проведення заходу.

Правила для журі з визначення переможців Всеукраїнської олімпіади з філософії для школярів:

1. Виконувати обов'язки члена / голови журі має право особа, яка у сфері своєї компетенції відповідає критеріям знань і досвіду окремої галузі (в даному випадку має філософські та мовні компетентності).

2. Науковець, який виступає членом журі обіцяє дотримуватися принципу рівності при проведенні експертного розгляду. Будь-яка дискримінація на підставі статі, раси, політичних поглядів чи культурної та соціальної приналежності є несумісною з цим принципом. Як вишукано ввічливі та прихильні, так і упереджено негативні висловлювання, щодо учасників процесу є не припустимими.

Підготовка об'єктивного критичного висновку повинна розглядатися як обов'язок, від виконання якого відповідальна особа за оцінювання не має права ухилятися.

3. Члени журі та його голова несуть персональну відповідальність за чесну й об'єктивну оцінку кожного з есе учасників Олімпіади. Під час обговорення, полеміки та висловлювання критичних зауважень журі повинні, дотримуватися принципів рівноправності, фактичної обґрунтованості та достовірності.

Принцип рівноправності гарантує рівні права усім учасникам дискусії або полеміки незалежно від наукових ступенів і звань.

Принцип фактичної обґрунтованості виключає необ'єктивну критику.

Принцип достовірності забороняє будь-які перекручування з метою приниження або дискредитації.

4. Під час оцінювання есе усі член журі на його голова мають зберігати незалежність і не піддаватися тиску при підготовці та виголошенні висновків.

5. Обираючи призові есе, члени журі мають об'єктивно оцінювати претендентів тільки за відповідними критеріями. Вони не повинні надавати перевагу тим або іншим учасникам.

6. Член журі / голова повинен повідомити про конфлікт інтересів, якщо йому стало відомо про нього.

Правила для батьків / вчителів чи осіб які мають відношення до проведення Всеукраїнської олімпіади з філософії для школярів:

1. Як вчителі, так і батьки мають з повагою ставитися до своїх учнів / дітей і до їхнього вільного й критичного мислення.

2. Як вчителі, так і батьки мають сприяти самостійному вибору учня / дитини при цьому, не заважаючи становленню вільної громадянської позиції молодого дослідника.

3. Вчитель має усвідомлювати, що він повинен бути взірцем найвищої інтелігентності для школяра.

4. Вчитель приділяє особливу увагу обдарованим дітям і залучає їх до наукової праці. Він має виховувати у своїх учнів почуття відповідальності за наукову діяльність. При цьому вчитель має об'єктивно ставитися до учнів, утримуючись від неетичних форм оцінок чи надання переваги будь-кому з учасників, керуючись умовами соціальної належності чи статусом.

5. Вчитель не розголошує інформацію особистого характеру про своїх учнів, а також не втручається в процес шифрування робіт, не примушує до участі в Олімпіаді проти волі учня.

6. Батьки мають право підтримати бажання дітей взяти участь у Олімпіаді, при цьому не втручатися в процес написання та подання до участі робіт.

7. Батьки не мають права чинити тиск як на безпосереднього керівника дитини – вчителя, так і не намагатися тиснути на членів, голову журі, чи організаційний комітет при визначенні переможців.

Правила для учнів, які беруть участь у Всеукраїнської олімпіади з філософії:

1. Учень не перекладає на своїх вчителів / батьків / інших осіб виконання завдань, які він повинен виконувати самостійно відповідно до умов участі в Олімпіаді.

2. Учні не використовують ідеї та думки інших авторів без вказівки їх авторства, тобто без посилань. В іншому випадку робота буде вважатися

плагіатом. Таке та інші порушення академічної доброчесності є підставами для дискваліфікації з Олімпіади.

3. Якщо учень має потребу в дослідницькій роботі заочної сесії провести власне дослідження, то участь в такому / опитуванні / анкетуванні / інтерв'ю повинна бути добровільною, учасникам повинна бути гарантована їх анонімність.

4. Учні мають з повагою ставитися один до одного, цінувати роботу організаторів Олімпіади, членів та голови журі.